

Henry Ford s prstem na spoušti

Jevgenij Prigožin byl fenoménem. Kdybychom se podívali jen na krátký časový úsek orámovaný válkou na Ukrajině, dokázal během něho to, co se nepovedlo žádnému ruskému vojákovi. Prigožin se stal bez nadsázky superstar této války. Na bitevní pole přišel se značkou, která se stala symbolem této války. Řeč je samozřejmě o Vagnerově skupině. Prigožin vytvořil, řečí marketingu, produkt, jež se ostatní marně snažili okopírovat. Až by se dalo říct, že to byl Henry Ford ruské války. Jako první začal verbovat do války vězně. Po vzoru Vagnerovy skupiny se začaly objeovat různé kvazi soukromé armády a dobrovolnické jednotky zřizované ruskými regiony.

Když jsem se těsně před druhým výročím ruského vpádu na Ukrajinu bavil se známou, ruskou politoložkou, toho času v exilu, Jekatěrinou Šulmanovou, prohlásila o Prigožinovi, že to byl jediný člověk, kterému se podařilo díky válce proniknout do ruského establishmentu.

„Všimněte si, že se za poslední dva roky neobjevili žádní beneficianti války – lidé, již by díky válce vystoupali nahoru a stali se členy elity, mezi kterou dříve nepatřili. Bez ohledu na zvěsti, že se na bitevních polích ková nová vedoucí třída, se nikdo z nových lidí u stolu neobjevil. Jediný takový člověk byl potenciálně Prigožin, ale ten už tu není,“ zdůraznila Šulmanová.

Pokud bych měl načrtnout portrét Jevgenije Prigožina, byl by to pořádně hutný materiál. Trollí farma, založení a válečné úspěchy Vagnerovy skupiny, aktivity v Africe, petrohradské devadesátky, Prigožinovy politické aktivity, ukrajinský konflikt. To vše a mnoho dalších témat, ve kterých figurovalo jméno Jevgenije Prigožina, by vydalo nejméně na celou knihu.

Chtěl jsem se na Prigožina podívat z jiného pohledu. Tak, jak jej vnímali lidé z jeho okolí.

Abbas Džuma mezi ně patřil. Abbas je známý a populární ruský novinář se syrskými kořeny. Specializuje se na Blízký východ a Írán. Původně působil jako zvláštní zpravodaj Putinova oblíbeného listu Komsomolskaja pravda. V roce 2019 přesešel a stal se členem redakce Prigožinovy Federální tiskové agentury RIA FAN. Čtvrt roku před smrtí mu Prigožin uvolnil své místo ve vedení mediální organizace Patriot, sjednocující média kontrolovaná Prigožinem.

„Dlouhodobě zastával velmi vyváženou, moudrou, ale zároveň i aktivní mediální a informační pozici,“ vysvětloval koncem května 2023 Džumovo jmenování Prigožin.

Nyní Abbas oficiálně působí na pozici šefa tiskového odboru nadace SVOIM, která poskytuje pomoc zraněným ruským bojovníkům, válečným zajatcům, příslušníkům domobrany a rodinám, které postihla válka. Abbas o Prigožinovi hovoří upřímně a s velkou úctou. Proto ho v rozhovoru oslovuje Jevgenij Viktorovič.

Kdo vlastně byl Jevgenij Prigožin?

Spíš bych ti mohl říct, kým byl Jevgenij Prigožin pro mě. Protože, upřímně řečeno, Jevgenij Prigožin byl univerzálním a různorodým člověkem. To všem ukázaly záběry z domovní prohlídky u něj doma. Viděli jsme všechny jeho paruky, falešné vousy a cestovní pasy. Jevgenij Viktorovič měl spoustu osobností a zabýval se řadou věcí. A pokud vím, všechno se mu dařilo.

Jevgenij Prigožin byl pro mě jednoznačně hlavou PMC Vagner, vůdcem PMC Vagner. Řekl bych, že i otcem PMC Vagner. Vnímал jsem ho jako člověka, který sršel nápady. Který vždycky věděl, jak vydělat peníze. Který vždycky věděl, jak se dostat z těžké situace. Zdálo by se, že neexistuje žádné východisko. Sedíme a uvědomujeme si, že to zkrátka nijak nejde. Přichází Jevgenij Viktorovič a říká: „Chlapi, jste blbí, nebo co? Musí se to udělat takhle, takhle a takhle.“

Takovým člověkem pro mě byl. A samozřejmě byl také mým zaměstnavatelem, protože jsem pracoval ve Federální tiskové agentuře (RIA FAN) a protože jsem pak dělal v mediálním holdingu Patriot. Mimo chodem, Jevgenij Viktorovič nikdy nezasahoval do naší práce. Mohl o něco požádat, ale to bylo všechno.